

Vluchtelingenwerk Vlaanderen

Els Keytsman, Vluchtelingenwerk Vlaanderen

Zaterdag 15 maart werd het startschot gegeven van de jeugdboekenweek 2014. Dit jaar was het curatorschap van de Jeugdboekenweek in de bibliotheken in handen van Vluchtelingenwerk Vlaanderen. Het thema was 'gevaar'. En wie in gevaar is, slaat op de vlucht. Samen met LOCUS, moedigden Vluchtelingenwerk Vlaanderen bibliotheken aan asielzoekers en vluchtelingen een plek te geven in de bib. Samen gaan ze ook op zoek naar de meest gastvrije bibliotheek.

Wat is de opdracht van Vluchtelingenwerk Vlaanderen en hoe vullen jullie die in?

Vluchtelingenwerk Vlaanderen zet zich in voor asielzoekers en vluchtelingen. We doen dit met onze vijftig lidorganisaties en heel wat enthousiaste vrijwilligers. Samen verhogen we de druk op het beleid en sensibiliseren we het ruime publiek. We coördineren een eigen netwerk voor asielopvang en we zijn actief rond integratie. Ook ontvangen we asielzoekers op de eerste dag van hun aankomst in ons land in ons Soep- en Infopunt in de Brusselse Noordwijk. Daar krijgen ze een warme kom soep en meer info over hun asielprocedure. Hiervoor werken we samen met vrijwilligers die wonen of werken in de buurt. Daarnaast ondersteunen we iedereen die asielzoekers en vluchtelingen bijstaat met helpdesks waar experts juridische vragen en vragen over landeninfo behandelen. Ten slotte werken we rond de vrijwillige terugkeer en gedwongen uitwijzingen van afgewezen asielzoekers.

Hoe is Vluchtelingenwerk Vlaanderen curator geworden van deze editie van de Jeugdboekenweek?

Wij hadden niet onmiddellijk gedacht aan de openbare bibliotheek als partner. Maar toen het Steunpunt voor bibliotheken, LOCUS, ons benaderde en ons uitnodigde om curator te zijn voor de Jeugdboekenweek in de bib, viel alles op zijn plaats. De bib bleek een logische partner te zijn voor ons. Want een bibliotheek draagt bij tot de integratie van asielzoekers en vluchtelingen: ze leren er mensen uit hun gemeente kennen en komen er aanraking met onze taal. Daarnaast was het thema voor deze jeugdboekenweek 'gevaar'. En ja, wie in 'gevaar' is, slaat op de vlucht. Er zijn mensen die moeten

vluchten omdat ze songteksten schrijven die de regering niet graag hoort, en hen daarvoor vervolgt. Of omdat ze de verkeerde vraag stellen op een persconferentie. Of zelfs omdat ze een meisje zijn en willen leren lezen en schrijven. De link naar asielzoekers en vluchtelingen, mensen op de vlucht voor oorlog, geweld en vervolging, ligt dus eigenlijk voor de hand.

Hoe vullen jullie het curatorschap in?

Samen met LOCUS moedigden we bibliotheken aan asielzoekers en vluchtelingen een plek te geven binnen een bibliotheek. Ze konden dat doen met een workshop rond vluchtelingen, een koffiekransje met asielzoekers of een bezoek aan een asielcentrum. Vluchtelingenwerk en LOCUS stelden een inspiratiegids met boeken, films, workshops, sprekers ... op over het thema voor de bibliotheken. Ook kregen de bibliotheken bladwijzers die ze gratis konden uitdelen aan hun bezoekers. We riepen ook al onze leden en lokale vrijwilligersgroepen op om naar hun bib te stappen en samen iets uit te werken rond asielzoekers en vluchtelingen. Ook Vluchtelingenwerk zelf organiseerde in de Jeugdboekenweek een activiteit in de bib: op 29 maart stelden we in de Bibliotheek Permeke in Antwerpen, een documentaire voor met debat. De documentaire *The art of becoming* van Catherine Vuylsteke en Hanne Phlypo gaat over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Dat zijn jongeren die op de vlucht zijn helemaal alleen, zonder ouders. Zolang ze minderjarig zijn worden deze jongeren beschermd en opgevangen. Vanaf het moment dat ze meerderjarig worden moeten ze terug naar hun land als ze niet erkend worden als vluchteling. Een voorbeeld hiervan zijn de afgewezen Afghaanse jongeren die nu veel in de media komen. Heel wat onder hen kwamen hier toe als niet-begeleide minderjarige vreemdeling en moeten nu, omdat hun asielaanvraag werd afgewezen en omdat ze nu volwassen zijn, terug naar hun thuisland, een land in oorlog. Voer voor een debat dus.

VOOR
GEVAAR
MOET JE
VLUCHTEN

Gevaar. Angst.

Voor vluchtelingen is dat geen spel maar de harde werkelijkheid. Zij zijn op de vlucht voor oorlog en geweld. Of omdat sommige redden, die voor alle mensen overal ter wereld gelijk zijn, in hun land niet worden nagekeerd.

Ook kinderen moeten vluchten, soms zelfs zonder hun mama of papa. Voor hen is onze gastvrijheid van levensbelang.

Vluchtelingenwerk Vlaanderen gaat op zoek naar gastvrije gemeenten om deze vluchtelingen op te vangen.

In een Gastvrije Gemeente hoort natuurlijk een gastvrije bibliotheek. Help jij ons mee te bouwen aan een gastvrije bibliotheek in jouw gemeente?

Meer informatie vind je op
www.gastvrijegemeente.be

Onze samenwerking met de bibliotheken duurt voor ons ook tot na de Jeugdboekenweek. Daarom creëerden we dit jaar speciaal naar aanleiding van het curatorschap voor de Jeugdboekenweek in de bib in onze campagne 'Gastvrije Gemeente' een extra categorie: de bibliotheek. Met onze campagne 'Gastvrije Gemeente' gaan we op zoek naar initiatieven in Vlaanderen en Brussel die iets gastvrij doen voor asielzoekers en vluchtelingen. Naast scholen, gemeenten, bedrijven, vrijwilligers en verenigingen roepen we nu dit jaar dus ook alle bibliotheken op hun vluchtelingenactiviteit insturen op www.gastvrijegemeente.be. De bibliotheken maken zo kans op een Gastvrije Award 2014 én 1000 euro.

Ontdekten jullie daarbij nieuwe kantjes aan de openbare bib?

We ontdekten dat een bibliotheek niet alleen draait om boeken. Mensen gaan ook naar de bib om samen te komen, om ervaringen te delen en om bij te leren. Een bibliotheek is heel belangrijk voor het gemeenschapsgevoel. En het is net dat dat zo belangrijk is voor asielzoekers en vluchtelingen: het gevoel hebben dat ze ergens bijhoren. Deze mensen moeten vaak plots, halsoverkop, alles achterlaten: hun huis, hun job, hun familie en vrienden. In België moeten ze hun leven van nul weer opbouwen. Een bibliotheek kan daarbij helpen. We zijn dan ook blij dat LOCUS ons dit jaar vroeg curator te worden van de Jeugdboekenweek in de bib. Zo kregen we de kans meer bibliotheken warm te maken voor asielzoekers en vluchtelingen en zo voor hen het pad te effenen. ■■

Affiche Jeugdboekenweek. Illustraties: Gerda Dendooven.
Vormgeving: Kris Demey.

> Zie ook p. 38

“EEN BIBLIOTHEEK IS HEEL BELANGRIJK VOOR HET GEMEENSCHAPSGEVOEL. EN HET IS NET DAT DAT ZO BELANGRIJK IS VOOR ASIELZOEKERS EN VLUCHTELINGEN: HET GEVOEL HEBBEN DAT ZE ERGENS BIJHOREN.”